

Analysavdelningen
Enheten för hållbara bränslen
Emmi Jozsa
016-544 23 32
emmi.jozsa@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet
Att: Martin Palm
Mäster Samuelsgatan 70
103 33 Stockholm

Yttrande angående Promemoria om Kvotplikt för biodrivmedel

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget till kvotplikt. Regeringens förslag främjar omställningen av transportsektorn till förnybara hållbara bränslen.

- Energimyndigheten tillstyrker förslaget att myndigheten blir tillsynsmyndighet för kvotpliktslagen.
- Energimyndigheten ser positivt på separata kvoter för bensin och diesel utifrån dagens situation på markanden. På sikt anser Energimyndigheten att kvotpliktsystemet, av kostnadseffektivitetsskäl, bör utvärderas utifrån möjligheter att tillåta handel av kvoter mellan drivmedelstyper.
- Energimyndigheten anser att det är positivt att höginblandade biodrivmedel ges fortsatt skattebefrielse. Det bör dock framgå i förslaget hur länge regeringen avser att ge fortsatt skattebefrielse för höginblandningar. Energimyndigheten anser också att på sikt, när höginblandade biodrivmedel blir mer konkurrenskraftiga bör energiskatt successivt införas för att styra mot resurseffektivitet.
- Energimyndigheten anser att den särskilda kvoten för anvisade biodrivmedel från restprodukter och avfall bör vara gemensam för bensin och diesel för att vara teknikneutral och ge incitament till andra generationens tekniker. Kvoten bör även vara högre för att främja teknikutveckling.
- Energimyndigheten anser att redovisning av kvotplikt bör ske harmoniserat med drivmedelslagen och hållbarhetslagen genom samrapportering enligt samtliga lagstiftningar till Energimyndigheten.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten ställer sig positiv till regeringens beskrivna behov av nytt regelverk för kvotplikt för ökad låginblandning av hållbara biodrivmedel. Förslaget utgör en del i en långsiktig strategi för främjande av förnybara bränslen men Energimyndigheten önskar särskilt att poängtera följande detaljer i ansatsen.

Enligt 6 § i förslag till Lag om kvotplikt ska 3,5 % av dieselkvoten uppfyllas med särskilt anvisade biodrivmedel, till exempel hydrerade vegetabiliska oljor (HVO). Regeringen anger i avsnitt 5.2 att kvotplikten bör sträva efter att vara teknikneutral men även främja ny och effektiv teknik mot minskade utsläpp av växthusgaser. Det bör finnas en särskild kvot förbehållen biodrivmedel producerade av avfall, restprodukter, cellulosa och lignocellulosa. Energimyndigheten anser att för att uppnå den teknikneutralitet som regeringen beskriver under avsnitt 5.2 bör kvoten för särskilt anvisade biodrivmedel vara gemensam för bensin och diesel. Detta ger ett teknikneutralt incitament till teknikutveckling för andra generationens biodrivmedel. Exempelvis bör etanol och metanol som produceras från cellulosa få inkluderas i den särskilda kvoten genom inblandning i bensin.

Kvoten om 3,5 % motsvarar ungefär den inblandning av HVO i diesel som finns idag. För att främja teknikutveckling anser Energimyndigheten att kvoten bör höjas till en högre nivå. Teknikutvecklingen bedöms behövas utifrån ändringsförslaget till Förnybart och Bränslekvalitetsdirektivet, där det anges att indirekta effekter av biodrivmedel behöver rapporteras samt att första generationens biodrivmedel inte får ges stöd efter 2020. Dessutom bedöms teknikutvecklingen vara en central faktor för att nå Sveriges kommande mål om Fossilfri fordonstrafik och Färdplan 2050.

Enligt 9 § anges att kvotpliktiga företag årligen ska rapportera hur kvotplikten har uppfyllts. Enligt avsnitt 5.4 i promemorian framgår att avsikten är att tillsynsmyndigheten ska ta in uppgifter från aktörer och jämföra uppgifterna med deklarerade mängder från Skatteverket. Energimyndigheten vill uppmärksamma att detta av flera anledningar inte är möjligt. Tillsynsmyndigheten måste särskilja bränslen som används för låginblandning och omfattas av kvotplikt från bränslen med höginblandning vilket det inte är möjligt att göra från Skatteverkets befintliga uppgifter. Tillsynsmyndigheten behöver dessutom särskilja "särskilt anvisade biodrivmedel" från andra biodrivmedel vilket inte heller är möjligt utifrån Skatteverkets uppgifter.

Energimyndigheten kommer kunna ta in uppgifter om kvotpliktiga volymer genom redan befintliga lagkrav om rapportering enligt drivmedelslagen (DML) och hållbarhetslagen (HBL). Det är dock inte möjligt att jämföra dessa uppgifter med de uppgifter som Skatteverket får in genom deklarationer om inte Skatteverkets deklarationer ändras så att låginblandade volymer särskiljs från höginblandade.

Energimyndigheten föreslår därför att det tydliggörs i promemorian att tillsynsmyndigheten tar in uppgifter för att säkerställa att aktörerna har uppfyllt kvoten i enlighet med drivmedelslagen och hållbarhetslagen. Energimyndigheten vill dock påpeka att volymer som rapporteras enligt DML och HBL inte kommer att vara direkt jämförbara med deklarerade volymer för punktskatt. Det krävs ingen ändring i förslaget till lag då detta redan framgår av 9 § i lagförslaget, men saken bör förtydligas i propositionen, författningskommentarerna eller i ett återremitterat förslag.

Enligt avsnitt 5.4 s.26 i promemorian framgår att avsikten är att tillsynsmyndigheten ska kunna få uppgifter om dels vilka som är rapporteringsskyldiga dels vilka volymer drivmedel aktörerna har deklarerat till Skatteverket. Även med förslaget att kvotplikten baseras på uppgifter som Energimyndigheten tar in är det viktigt att Energimyndigheten har tillgång till dessa uppgifter, eftersom de kan vara ett första steg i en tillsynsinsats. Energimyndigheten vill uppmärksamma vikten av att uppgiftsskyldigheten för Skatteverket framgår med tydlighet i förordningen och föreslår följande lydelse av 8 § förordningen:

"Skatteverket ska på begäran av Energimyndigheten lämna ut uppgifter om skattskyldiga enligt 4 kap. 1 § 1 och 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi samt uppgifter om volym bränsle för vilken skatt har inträtt enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Dessutom tar Energimyndigheten in uppgifter om volymer drivmedel för Lagen om beredskapslagring för olja. Det är viktigt att följa vilka konsekvenser ett kvotpliktsystem kan få på beredskapslagring.

Energimyndigheten anser att definitionen av drivmedelsleverantör i DML bör ändras för att vara mer konsekvent med HBL och förslaget till kvotpliktslag. För att en samordning av rapportering enligt HBL och DML med övervakning av kvotplikt ska kunna ske på ett bra sätt krävs att dessa definitioner är konsekventa. Det är av betydelse eftersom det avgör vilka aktörer som är rapporteringsskyldiga och därmed vilket underlag Energimyndigheten får ta in för att kunna övervaka efterlevnad av kvotpliktlagen.

I nuvarande definition av drivmedelsleverantör exkluderas aktörer som är upplagshavare för drivmedel som de själva är användare av. Detta eftersom den nuvarande lydelsen är: *den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi*. Genom att föra in *eller använda* efter ordet leverera i befintlig lydelse inkluderar definitionen även skattskyldiga användare. En sådan definition överensstämmer dessutom med definitionen av leverantör i artikel 2.8 Bränslekvalitetsdirektivet.

Specifika synpunkter

(2 § s.4) Definitionen av biodrivmedel skiljer sig mellan förslaget och HBL med avseende på motordrift och transportändamål. Det bör klargöras i författningskommentarer att samma biodrivmedel avses med båda lagstiftningar.

(Kap.5, s.16, Kap. 6.4, s.40) Energimyndigheten tillstyrker att höginblandade biodrivmedel inte bör inkluderas i kvotplikten. Regeringen anger att höginblandade biodrivmedel bör fortsatt få skattebefrielse i enlighet med statsstödsförfarandet, dock anges inte hur länge den skattebefrielsen ska finnas. Det bör för långsiktighet anges i förslaget hur länge regeringen avser ge fortsatt skattebefrielse för höginblandningar.

(Kap.5 s.21) Regeringen anger att ” I större båtar och skepp används i stor utsträckning bränslen som inte omfattas av dieselbränsledefinitionen i drivmedelslagen och dessa bränslen kommer därför inte att omfattas av kvotplikt. “När det så kallade svaveldirektivet införs 2015 kan följden bli en ökad användning av diesel inom sjöfarten för att klara de skärpta kraven på svavelutsläpp”. Energimyndigheten ställer sig frågande till bedömningar om ökad dieselanvändning till följd av detta har tagits med i beräkningen vid utformandet av kvotpliktsförslaget.

(Kap.5, s.18) Energimyndigheten ser positivt på att uppgifter erhålls från Skatteverket om kvotpliktiga aktörer enligt 4 kap. Lagen om skatt på energi.

(Kap. 5.2, s.22-23) Energimyndigheten tillstyrker att dubbelräkning inte bör appliceras i kvotplikten förrän ändringarna i Förnybartdirektivet och Bränslekvalitetsdirektivet är förhandlade. Energimyndigheten tillstyrker även att kvoterna för biodrivmedel höjs om Sverige av unionsrättsliga skäl är tvungna att införa dubbel-/kvadrupelräkning, så att volymen biodrivmedel som blandas in inte minskar. Om dubbel-/kvadrupelräkning införs anser Energimyndigheten dock att detta inte bör införas i förordning utan i lag för att säkerställa långsiktighet i investeringar i nya tekniker.

(Kap.5.2, s. 23-24) Energimyndigheten är positiv till att bensinkvoten inte bör uppfyllas med volymer som importeras under tullförfarandet BUT. Energimyndigheten har på uppdrag av Tullverket via överkompensationsrapporteringen hittills säkerställt att drivmedel som importerats under tullförfarandet BUT uppfyllt krav i tillståndet som rör hållbarhet och användning. E85 och ED95 som importeras under tullförfarande bör få fortsatt förutsättningar för att fungera.

(Kap. 5.3, s.24) Energimyndigheten tillstyrker att enbart biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterier ska tillåtas uppfylla kvoten. Energimyndigheten ser det som positivt för att främja ett hållbart transportsystem att ohållbara volymer inte erhåller nedsättning av koldioxidskatten.

(Kap. 5.4, s.25) Energimyndigheten tillstyrker att inget anmälningsförfarande behövs för kvotskyldiga under förutsättning att Skatteverket delger tillsynsmyndigheten uppgifter om skattskyldiga.

(Kap.5.5, s.27) Energimyndigheten tillstyrker att kvotpliktsavgift bör tas ut av den som är kvotskyldig om kvoten inte uppfylls. Nivån för kvotpliktsavgift bör också regleras i förordning för att säkerställa långsiktiga spelregler för branschen. Energimyndigheten anser att den årliga rapport som Energimyndigheten utger om marknaderna för etanol och FAME bör kunna utgöra underlag för säkerställandet att kvotpliktsavgiften ligger på en rimlig nivå.

(Kap.7, s. 45) Energimyndigheten ser positivt på ett slopat tullvillkor för etanol. Det särskilda villkoret infördes för att säkerställa att ingen överkompensation

förelåg i enlighet med statsstödsregleringen vid full skattebefrielse. Eftersom kvotplikten inte anses vara statsstöd bedömer Energimyndigheten att inget särskilt villkor behöver finnas för etanol.

(Kap.8, s. 52) I 6§ anges att tillsynsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med särskilt anvisade biodrivmedel. Detta bemyndigande bör ligga på Energimyndigheten oavsett vilken myndighet som utses till tillsynsmyndighet för kvotpliktslagen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Erik Brandsma. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit direktören för strategiska frågor Anneli Eriksson, avdelningscheferna Anita Aspegren, Roger Eklund, Mattias Eriksson, Zofia Lublin och stf avdelningschefen Anders Lewald, verksjuristen Jenny Johansson samt enhetschefen Paul Westin. Föredragande har varit experten Emmi Jozsa.

Erik Brandsma
Emmi Jozsa